

[MOSKWA,] 19 KWIETNIA [1967]

19 IV.

Дорогая Мария Львовна,

спасибо за внимание к нам, в особенности за приглашение нас обоих.

Сейчас у нас начинается оформление и подготовка к поездке в Польшу. Дело в том, что Т. В. Цивьян по всей вероятности не сможет поехать — к этому времени у нее будет ребенок. У нас предложили дирекции вместо нее мою кандидатуру, но в ответ резонно было сказано, что это п р и г л а ш е н и е * и что меня-то не приглашали, поэтому о заменах не может быть речи.

Мария Львовна, простите ради Бога, но если на меня приглашение не придет (Вы ведь писали, что оно готово), то я при полном согласии начальства поехать не смогу, а остальные уже собираются и готовят все необходимое.

Насколько я могла понять, срок начала симпозиума в данном случае безразличен.

Свою книгу я сдала в издательство. Польский язык там представлен Аней, Э. Бальцежаном и Я. Лукасевичем, последние, может быть, тоже Вам известны.

Если моя поездка на Симпозиум станет возможной, я хотела бы выступить с сообщением такого типа: «Интерференция языковых и неязыковых средств коммуникации в человеческом общении». Будет ли это интересно?

Спасибо за личное приглашение. Мы были бы, конечно, счастливы, но, может быть, сначала мне приехать на симпозиум, и если Ваше любезное приглашение будет актуально, то может быть, мы опять найдем удобное для Вас время?

Все время стараюсь понять польскую интонацию, делаю эксперименты — говорю так по-русски. Начала понемногу заниматься спецификой речи душевнобольных.

У мужа моего большие планы, он Вам напишет.

Ваша Т. Николаева

[S t e m p l e:] 1) Москва, 20 IV 67. 2) Warszawa, 22 IV 67; stempel podwójny. 3) Warszawa, 24 IV 67.

Rkp Arch. IBL PAN, k. 1 i koperta. — Miejsce i data roczna wg stempla.

---

* Приглашение должно быть адресовано И. А. Хренову. *Przekład polski Zaproszenie powinno być adresowane do I. A. Chrienowa.*

Droga Mario Lwowna,

dziękuję za uprzejmość względem nas, a szczególnie za zaproszenie nas obojga¹.

Teraz zaczynamy załatwiać formalności i przygotowujemy się do wyjazdu do Polski.

Sprawa polega na tym, że T. W. Cywjan najprawdopodobniej nie będzie mogła przyjechać — w tym czasie będzie rodzić dziecko. U nas zamiast niej zaproponowano dyrekcji moją kandydaturę, ale w odpowiedzi rezolutnie powiedziano, że to wyjazd na zaproszenie, a mnie nikt nie zapraszał i dlatego o żadnej zamianie nie może być mowy.

Mario Lwowna, niech Pani wybaczy na Boga, ale jeśli zaproszenie na moje imię nie przyjdzie (a Pani pisała, że jest gotowe), to mimo pełnej zgody kierownictwa ja przyjechać nie będę mogła, zaś pozostali już się zbierają i przygotowują to, co konieczne.

Na ile mogłam zrozumieć, termin początku sympozjum w danym wypadku nie jest ważny.

Swoją książkę oddałam do wydawnictwa. Polski jest tam reprezentowany przez Anię, E. Balcerzana i J. Łukaszewicza. Ci ostatni, być może, też są Pani znani.

Jeśli mój wyjazd na sympozjum będzie możliwy, chciałabym wystąpić z referatem: „Interferencja językowych i niejęzykowych środków komunikacji w kontaktach między ludźmi”. Czy to dla Państwa jest ciekawe?

Dziękuję za prywatne zaproszenie. Bylibyśmy, oczywiście, szczęśliwi, ale być może najpierw trzeba, bym przyjechała na sympozjum i jeśli Pani uprzejme zaproszenie będzie aktualne, to może znów znajdziemy dogodny dla Pani czas?

Ciągle staram się zrozumieć polską intonację, przeprowadzam eksperymenty — a mówię tak z rosyjska. Zaczęłam trochę zajmować się specyfiką języka chorych psychicznie.

Mąż mój ma wielkie plany, napisze do Pani.

Oddana T. Nikołajewa

---

¹ Zaproszenie dla Nikołajewej i jej męża Andrieja Michajłowa. — Temat referatu na sympozjum, zaproponowany dalej przez Nikołajewą, wskazuje, że chodzi tu o III Międzynarodowe Sympozjum Semiotyczne w Warszawie w dniach 25 sierpnia – 1 września 1968 r. Na spotkaniu tym wygłosiła ona referat pod wymienionym tytułem (zob. *Sprawozdanie...* Mayenowej, „Nauka Polska” 1969, nr 1, s. 146–150). — Zwraca jednak uwagę, że termin porodu Cywjan, o którym tu mowa, nie może się odnosić do sympozjum w 1968 r. — Być może chodzi tu o wcześniejszą Konferencję Komisji Słowiańskiej Terminologii Literackiej w Warszawie w dniach 28–30 września 1967 r. Celem Konferencji było wznowienie działań Komisji, która była

---

powołana w 1957 r. na IV Międzynarodowym Kongresie Słowistów w Moskwie. Na Konferencji (z udziałem Mayenowej) Rosjanie nie byli jednak obecni (zob. *Kronika Instytutu Badań Literackich PAN*, red. J. Czachowska, „Biuletyn Polonistyczny” 1988, zesz. 1–2, s. 250–251).